

پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد: سپیده هادی، ۱۳۹۷

ساختار مالکیت، کیفیت حسابرسی، ساختار هیات مدیره و ریسک سقوط قیمت سهام

بررسی ابعاد مختلف حاکمیت-شرکتی و تأثیر آن بر متغیرهای حسابداری از موضوعاتی است که توجه خاصی در ادبیات حسابداری به آن معطوف شده است. حاکمیت شرکتی شامل قوانین، مقررات، فرآیندها، فرهنگ-ها و سیستم-هایی است که موجب دست-یابی به هدف-های پاسخ-گویی، شفافیت، عدالت و رعایت حقوق ذی-نفعان می-گردد. هدف از این پژوهش، بررسی نقش برخی سازوکارهای حاکمیت شرکتی در کاهش ریسک سقوط قیمت سهام شرکت-های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران است. از تمرکز مالکیت، استقلال هیأت-مدیره و کیفیت حسابرسی به عنوان اجزای حاکمیت شرکتی استفاده شده است. این پژوهش برای یک دوره-ی 5 ساله بین سال-های 92 تا 96 انجام شد. اطلاعات نمونه-ی شرکت‌های مورد مطالعه پس از بررسی در دسترس بودن اطلاعات آن-ها با جمع‌آوری به کمک نرم-افزار اکسل طبقه‌بندی و به کمک نرم‌افزار ایویوز مورد آنالیز و تحلیل واقع شدند. نتایج پژوهش نشان داد، که بین تمرکز مالکیت و ریسک سقوط قیمت-سهام رابطه-ی منفی و معناداری وجود دارد، تمرکز مالکیت در دست یک یا چند سهامدار عمده مکانیسمی برای کنترل شرکت-ها تلقی می-گردد و تأثیر منفی بر سقوط قیمت سهام دارد. بین استقلال هیأت-مدیره ریسک سقوط قیمت-سهام نیز رابطه-ای منفی و معنادار وجود داشت، مدیران غیرموظف وظیفه-ی نظارت بر سایر اعضای هیأت-مدیره را عهده دارند و بدون وجود چنین نظارتی ممکن است مدیران رفتاری انجام دهند که منافع کوتاه-مدت را در نظر گیرند و باعث سقوط قیمت سهام گردند. همچنین بین کیفیت حسابرسی و ریسک سقوط قیمت سهام رابطه‌ای منفی و معنادار یافت شد، حسابرسی با کیفیت یکی از راه-های انتقال مناسب اطلاعات به ذی-نفعان برون-سازمانی می-گردد و همین عامل باعث کاهش هزینه-های نمایندگی می-گردد. کاهش مشکلات نمایندگی، کاهش اخبار بد در مورد شرکت را به دنبال دارد و باعث کاهش ریسک سقوط قیمت سهام می-گردد.

واژه‌های کلیدی: ریسک سقوط قیمت-سهام، حاکمیت شرکتی، تمرکز مالکیت، کیفیت حسابرسی، استقلال هیأت-مدیره

بررسی ابعاد مختلف حاکمیت-شرکتی و تأثیر آن بر متغیرهای حسابداری از موضوعاتی است که توجه خاصی در ادبیات حسابداری به آن معطوف شده است. حاکمیت شرکتی شامل قوانین، مقررات، فرآیندها، فرهنگ-ها و سیستم-هایی است که موجب دست-یابی به هدف-های پاسخ-گویی، شفافیت، عدالت و رعایت حقوق ذی-نفعان می-گردد. هدف از این پژوهش، بررسی نقش برخی سازوکارهای حاکمیت شرکتی در کاهش ریسک سقوط قیمت سهام شرکت-های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران است. از تمرکز مالکیت، استقلال هیأت-مدیره و کیفیت حسابرسی به عنوان اجزای حاکمیت شرکتی استفاده شده است. این پژوهش برای یک دوره-ی 5 ساله بین سال-های 92 تا 96 انجام شد. اطلاعات نمونه-ی

شرکت‌های مورد مطالعه پس از بررسی در دسترس بودن اطلاعات آن‌ها با جمع‌آوری به کمک نرم‌افزار اکسل طبقه‌بندی و به کمک نرم‌افزار ایویوز مورد آنالیز و تحلیل واقع شدند. نتایج پژوهش نشان داد؛ که بین تمرکز مالکیت و ریسک سقوط قیمت سهام رابطه‌ی منفی و معناداری وجود دارد، تمرکز مالکیت در دست یک یا چند سهامدار عمده مکانیسمی برای کنترل شرکت‌ها تلقی می‌گردد و تأثیر منفی بر سقوط قیمت سهام دارد. بین استقلال هیأت مدیره ریسک سقوط قیمت سهام نیز رابطه‌ای منفی و معنادار وجود داشت، مدیران غیرموظف وظیفه‌ی نظارت بر سایر اعضای هیأت مدیره را عهده دارند و بدون وجود چنین نظارتی ممکن است مدیران رفتاری انجام دهند که منافع کوتاه‌مدت را در نظر گیرند و باعث سقوط قیمت سهام گردند. همچنین بین کیفیت حسابرسی و ریسک سقوط قیمت سهام رابطه‌ای منفی و معنادار یافت شد، حسابرسی با کیفیت یکی از راه‌های انتقال مناسب اطلاعات به ذی‌نفعان برون‌سازمانی می‌گردد و همین عامل باعث کاهش هزینه‌های نمایندگی می‌گردد. کاهش مشکلات نمایندگی، کاهش اخبار بد در مورد شرکت را به دنبال دارد و باعث کاهش ریسک سقوط قیمت سهام می‌گردد.

واژه‌های کلیدی: ریسک سقوط قیمت سهام، حاکمیت شرکتی، تمرکز مالکیت، کیفیت حسابرسی، استقلال هیأت مدیره

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۲۷۲۱۳۰۱۹۶۱۰۱۵

تاریخ دفاع: ۱۳۹۷/۱۰/۲۶

رشته‌ی تحصیلی: حسابداری

دانشکده: علوم انسانی

استاد راهنما: سید جلال احمدی بروغن

M.A. Thesis:

Ownership structure, audit quality, board structure and stock price collapse

The study of different dimensions of corporate governance and its impact on accounting variables are issues that have been addressed in accounting literature. Corporate governance includes laws, regulations, processes, cultures and systems that lead to goals of accountability, transparency, justice and respect for the rights of the stakeholders. The purpose of this research is to investigate the role of some corporate governance mechanisms in reducing the risk of falling stock prices of listed companies in Tehran Stock Exchange. The focus of ownership, the independence of the board of directors and the quality of the audit are used as components of corporate governance. This research was carried out for a period of 5 years between 92 and 96 years. The sample data of the companies studied after the availability of their information was collected by using the Excel software classification and with the help of the software Ivyz were analyzed and

analyzed. The results of the research showed that there is a negative and significant relationship between the concentration of property and the risk of price collapse. Ownership concentration in the hands of one or several major shareholders is a mechanism for controlling firms and has a negative effect on Stock price collapse. There was also a negative and significant relationship between the risk of the collapse of the board of directors and the non-executive directors, who oversee other members of the board of directors and, in the absence of such supervision, may conduct behavioral managers with short-term benefits Consider the term and cause a fall in stock prices. There was also a negative and significant relationship between audit quality and the risk of falling stock prices, quality audits are one of the ways of transferring the information appropriately to external stakeholders, which reduces the cost of representation. To make Reducing agency problems leads to a reduction in bad news about the company and reduces stock collapse.

Keywords: risk of price collapse, corporate governance, ownership concentration, audit quality, independence of the board of directors